

NIEUW BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Editie voor Nederland.

HOOFD-BUREAU: Batavia, bij BRUINING & WIJT.

Rotterdam, bij M. WIJT & ZONEN.

VOORWOORDEN.

VOORKOMENDE IN DE GEWONE EDITIE VAN HET

Nieuw Bataviaasch Handelsblad.

HET PETROLEUM-BESLUIT.

Het maakt een pijnlijken en onaangenaamen indruk, wanneer men ziet dat in Indie telkens de beste maatregelen door gemis aan voorzorgen om eene goede uitvoering te verzekeren, zoo slecht in de toepassing werken, dat men het ten slotte gaat betreuren, dat zulk een maatregel genomen is, daar hij meer kwaad sticht dan de oude toestand deed.

Zoo gaat het ook ten opzichte van het petroleum-besluit van 7 November jl. Lang en ernstig is geklaagd over het gevaar, dat er voor groote handelsplaatsen bestond, wanneer midden van de meest bevolkte en meest handeldrijvende wijken groote hoeveelheden petroleum door groot- en kleinhandelaren waren opgeslagen. Maar weinig kon men vermoeden, dat de uitvoering van het besluit om in dien toestand verbetering te brengen, den handel in een zeer belangrijk artikel van invoer derwijze zou belemmeren, dat het artikel op dit oogenblik bijna verlaten is. De invoer bedroeg toch reeds bijna 90,000 kisten 's jaars, die eene waarde van minstens 1½ miljoen vertegenwoordigen.

De handel heeft terstond op de fouten en gebreken in het besluit gewezen.

Op een der groote leemten is, als wij goed onderricht zijn, nog vóór de uitvaardiging van het besluit de aandacht van een der hoofdambtenaren ter Algemeene Sekretarie met grooten nadruk, door een groothandelaar alhier, gevestigd.

Toch vergat men in het besluit op te nemen, dat groot- en kleinhandel de petroleum in *kelderflesschen* mag bewaren, die niet zooals houten vaten of koperen, blikken, ijzeren of tinnen kannen, aan lekkage of roesten onderhevig zijn en derhalve geenerlei gevaar opleveren. De ver-

pakking van hetgeen aan petroleum wordt ingevoerd, heeft voor een groot deel in kelderflesschen plaats. De Regeering komt evenwel op eenmaal en zonder reden tusschenbeiden.

Men spreekt weleens van den Franschen slag. Ook de wijze waarop hier belangrijke verordeningen opgemaakt worden, getuigt meer dan eens van gemis aan kennis van zaken en doorzicht, wat de behoeften van handel en landbouw betreft. Indien men daarbij nu slechts terstond geneigd bevonden werd om de gebreken te verhelpen, die aangewezen worden, dan zou die oppervlakkigheid in het ambtelijk personeel dikwijls geene zoo ernstige gevolgen hebben. Maar men is in het hier bedoelde gevaar althans niet te bewegen geweest de aangewezen fout te herstellen. Dergelijke handelwijze is onverantwoordelijk, want zij kwetst groote belangen.

In de tweede plaats liet de Regeering, onder gewoonte, wat de uitvoering betreft, Gods water over Gods land loopen. Men had eene verordening gemaakt; hoe ze ten uitvoer gelegd zou worden in de bestaande toestanden, — daaraan dacht men niet.

Men heeft den handel geene bewaarplaatsen aangewezen, waar hij petroleum kon opslaan.

Hier ter stede bewaart men den petroleum thans voorloopig aan den kleinen Boom. Er is voorts eene plaats gedesigneerd om voor goed tot entrepôt te dienen. Maar nu de toepassing.

Men had van November af evenmin als te Samarang of te Soerabaja, eene definitieve bewaarplaats ingericht. De daartoe aanvankelijk aangewezen oude gebouwen zijn, naar het advies van sommige autoriteiten, daarvoor niet goed gelegen, omdat men daar, om petroleum te isoleeren, een passer, in de nabijheid staande, waarvan de bevolking groot nut heeft, zou moeten wegruimen en andere handelaren, die in de nabijheid kolenloodsen hebben opgericht, moet verdrijven. Maar het zwaarst woog daarbij de overweging, dat die gebouwen niet behoorlijk gele-

gen waren om bij brand de petroleum te beletten zich terstond in de haven te verspreiden en de vaartuigen, die daar liggen, te vernielen. Veel beter is het een ander verder afgelegen punt aan de Moeara als bewaarplaats te bestemmen, werd beweerd.

Intusschen kwam door dit verschil van opinie hier geen petroleum-entrepôt tot stand.

De Regeering beweerde, dat de handel daarvoor dan maar zorgen moet. Maar waar zal men hier de ruimte vinden, om kleinere bewaarplaatsen op te richten, telkens op 100 ellen afstand van elkander, alsmede van gebouwen en loodsen? Dat is onmogelijk. Liever getroost men zich de kosten van het gewoon entrepôt. Er moet een algemeen entrepôt zijn en de Regeering erkende stilzwijgend dat zij verplicht was dat in het leven te roepen, wat Batavia betreft, hetgeen daardoor scheen een privilegie te zullen genieten; men wist althans dat de autoriteiten genegen waren een entrepôt aan te wijzen.

Dit belette nogtans niet dat de tijd verliep en dat men het tusschen 10 November en 9 April jl niet eens is geworden over de plaatsing van het petroleum-entrepôt, zoodat toen de verordening dezer dagen door de politie in toepassing werd gebracht, de Kleine Boom tot toevluchtsoord is genomen.

Nu handelt de Regeering in de allereerste plaats in strijd met het door haar gegeven bevel. Drie gebouwen aan den Kleinen Boom zijn tijdelijk tot bergplaatsen ingeruimd. Maar men vindt dáár zeer in de nabijheid huizen, loodsen, bergplaatsen en vaartuigen, alles op zeer geringen afstand. Aan eene gracht rondom de bergplaats is niet te denken. Ontstaat dáár brand, dan zal de schade enorm zijn.

In andere handelsplaatsen is het nog slechter, of althans niet beter gesteld geweest, toen men het besluit wilde toepassen.

Wordt door zulk eene achteloosheid niet elke heilzame bepaling krachteloos gemaakt? Wat baten goede voorschriften, als ze op die wijze ten uitvoer worden gelegd? Wil men daarin verbetering brengen, dan behoort het hoofd van het departement, dat verantwoordelijk is voor de uitvoering eener wettelijke verordening, de gevolgen te ondervinden van het verzuim, door hem gepleegd.

Wij laken niet dat de politie hier ter stede en elders de verordening van 7 November jl. in werking heeft willen brengen. De politie is verplicht wettelijke voorschriften toe te passen. Te lang heeft men in Indië met de wet ge-

schipperd en ze nu eens wel dan niet opgevolgd, naar luim of goedvinden. Gehoorzaamheid aan de wet is hetgeen elk ambtenaar in de eerste plaats moet betrachten. Door het schipperen met de bezwaren, die men ontmoet, bederft men de beste verordeningen of bestendigt men ongeloofelijk slechte toestanden. Het zou toch in hooge mate verwondering wekken, als bijv. de rechter thans in staat zal zijn de bij het jongste besluit bedreigde straffen tegen overtreding toe te passen.

Alleen door uitvoering te geven aan de wet kan blijken, dat zij gebreken heeft. Laat men ze een tijdlang slapen, naar het persoonlijk inzicht van dezen of genen, en komt eindelijk eens de tijd dat men er aan denkt de zaak weder op te vatten, dan staat men geheel onvoorbereid tegenover de grootste ongerijmdheden of de meest ernstige gevaren voor veiligheid en orde. Het staat geen ambtenaar vrij de wet geheel, ten deele of niet toe te passen. Juist omdat dit hier zoo dikwijls geschied is, staat de deur steeds wijd open voor willekeur en valt het zoo moeielijk iets goeds tot stand te brengen.

Elke Regeering moet er voor waken geene voorschriften te geven, die erger zijn dan de kwaal, die zij aantast. Zorgt zij daarbij niet voor doelmatige toepassing van goede voorschriften, dan wordt de wet eene tyrannie, die handel en vertier met verdrof bedreigt; dan rus op haar de schuld, dat men de wet niet eerbiedigt en, voor de onmogelijkheid terugdeinzende, goedvindt wat men niet beletten kan. Zodoende dooft men tevens den ijver van elk man, die met de handhaving der wetten belast is. En dit was sedert jaren een der kankers van onzen toestand.

v. 1.

WIJN IN DE KANTINES.

Wij hebben niet zonder verwondering kennis genomen van de aanschrijving, door het departement van oorlog aan de kommissarissen der kantines gericht, om zich voortaan alleen van wijn te voorzien van dezelfde soorten, die in de hospitalen worden gebruikt en van zoogenoemde Ooijevaar- en O. v. H. jenever. Daarbij wordt de aanbeveling gevoegd om tijdig voor de behoefte van 1873 een koptrakt te sluiten met de twee firma's te Batavia, die tegenwoordig met de leverantie van wijn in de hospitalen belast zijn.

De aanleiding tot dezen maatregel is geweest, dat op 's Konings verjaardag te Weltevreden aan onderofficieren en manschappen een ellendige drank onder den naam van wijn werd verstrekt.

Het doel van den legerkommandant moge prijzenswaard zijn, het middel is slecht gekozen.

Er is geene kwestie van „marktgeschreeuw van najverrige slijters.” Men kan daarop antwoorden dat er voorstanders zijn van het oude régime, die alle mededinging bij leverantien den kop zouden willen indrukken, opdat het favoritisme en het „smeer” des te weliger konden bloeien.

De vraag is: zal de genomen maatregel ten bate van den soldaat werken? Dat ontkennen wij.

Zoodra twee firma's het monopolie van de levering van wijn verkrijgen, — de vraag is nog of zij er op gesteld zijn de kantines te moeten voorzien, die hunnerzijds speciale voorwaarden zullen stellen, — geeft men deze handelaren het middel in de hand om den prijs naar goedvinden te regelen. Men kan zich hoogst waarschijnlijk evenwel elders of op de plaats zelve of in de nabijheid van goede wijnsoorten voorzien, als daarvoor de vereischte zorg gedragen wordt. Het verschil in prijs betaalt de soldaat, als hij de kantine bezoekt. De wijn is daar nu reeds veel te duur, vergeleken met de prijzen, die partikulieren betalen. Als men nagaat hoe weinig wijn tot dusver in de meeste kantines verbruikt wordt, dan zal men gereedelijk moeten erkennen, dat bij goed toezicht op den inslag aan den onderofficier en soldaat een dienst kon worden bewezen door hem wijn tegen lager prijs te verschaffen. Hier ter plaatse levert men toch wijnsoorten, die niet hooger dan 60 cents per geheele flesch kosten, afgetapt en gekurkt. Tegen dien prijs is nu op verre na geen wijn in de kantines te bekomen.

Men zegt: de wijn, voor de hospitalen bestemd, is goed, want keuring heeft plaats door eene kommissie en wel den dirigeerenden officier van gezondheid alhier, een militair apotheker der 1^e klasse en den onder-intendant 1^e klasse bij de militaire administratie. De soldaat zal nu verzekerd zijn goeden wijn te ontvangen, als de keuring voor de leverantie aan de kantines op gelijke wijze geschiedt.

Dat motief geldt om geen wijn in de kantines te doen schenken dan na behoorlijke keuring, beter dan vroeger plaats had. Wijn groeit hier niet en moet geïmporteerd worden. Derhalve zou zeer gevoegelijk, als de kommissarissen van de kantines zich onverschillig betoonen, aan den soldaat een waarborg kunnen worden gegeven dat hij goede waar zal krijgen, door gestrengte kontrôle in te voeren op den wijn, die aan de kantine wordt geleverd. Maar zou nie-

mand dan de leden der kommissie van keuring voor de hospitalen wijn weten te keuren? Zijn de leden der kommissie alhier wijnproevers bij uitnemendheid, zoodra zij den daartoe vereischten rang bekleeden?

De kontrôle kon worden verordend op alle leverantien van wijn voor het leger, zonder in het minst een monopolie in het leven te roepen. Men kan toch ook niet aannemen, dat men alleen in staat zou zijn den wijn van de twee bedoelde firma's te keuren, met uitsluiting van elke andere wijnsoort.

Is de kantine niet opgewassen tegen de vonden van de konkurrentie en doen kommissarissen hier of daar hun plicht slechts ten deele, dan had de legerkommandant betere kontrôle in het leven kunnen roepen, zonder dat er gevaar bestaat in de beurs van onderofficieren en soldaten te tasten. Elk monopolie brengt immers zoodanig gevaar mede. Er zijn gewis andere en even goede wijnsoorten, die den soldaat goedkoper zullen uitkomen, zelfs wanneer men alleen let op de kosten van transport, dan die nu gekweten moeten worden om wijn te bestellen te Batavia, zelfs voor de meest afgelegene plaats, waar eene kantine opgericht is, omdat men verplicht is eene bepaalde soort in te slaan.

Het departement van oorlog heeft zich in zake van uitbestedingen in het algemeen niet illiberaal betoond. Wat in dezen echter geschied is, noemen wij een misgreep. De belangen van den soldaat brengen niet mede, dat men weder eene schrede teruggaat bij de toepassing van het beginsel van vrije mededinging. In zoover heeft ook het publiek met de zaak te maken. De goede bedoelingen van den legerkommandant erkennende, willen wij de hoop niet opgeven dat het gegeven voorschrift ingetrokken of gewijzigd zal worden, want het doel dat beoogd is, heeft men voorbijgestreefd.

v. L.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Met veel genoegen las ik het artikel, geplaatst in de *Java-bode* van den 13 dezer no. 88, waarin voorkomt, dat een ambteenaar in activiteit het lot van ambtenaren op wachtgeld zich in zooverre had aangetrokken, dat hij op het idee is gekomen, de Regeering een wenk te geven om tot herplaatsing van zoodanige ambtenaren niet alleen op voordrachten van Heeren Direktoren, Hoofden van gewestelijke besturen of collegien af te gaan, maar ook vooral aanbeveelt hunne conduite-staten te raadplegen, die bij de Algemeene Secretaris berusten.

Het duurt nu ruim 2½ jafen, dat ik buiten betrekking ben. Gedurende dat tijdsverloop ben ik wel twintig malen

ter audientie bij Z. Exc. den G. G. geweest, heb meer dan vijftig reksten om herplaatsing aan de Regeering ingediend, een groot aantal visites bij hoog en lager geplaatste ambtenaren (met nabootsing van kattenruggen) gemaakt. Wat heeft dat alles tot heden gebaat? Fraaie beloften en het verkrijgen van twee gunstige Regeeringsbesluiten, houdende, „dat bij voorkomende gelegenheid in verband met de aanspraken van anderen op mijne belangen zal worden gelet.“

Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Lotgenooten, ik leef ook niet in weelde; maar laten wij onzen tijd geduldig afwachten en op de strenge rechtvaardigheid van den tegenwoordigen Landvoogd onze hoop vestigen. Mogelijk brengen de conduite-staten, indien het Z. Exc. mocht behagen aan dien wenk gevolg te geven of reeds daartoe mocht zijn overgegaan, eene hervorming bij het plaatsen van ambtenaren op wachtgeld te weeg. Laten wij van het audientie-loopen afzien. Het is vernederend.

*Een ambtenaar op non-activiteit.**

15 April.

VOORWAARDEN.

die niet vervuld moeten worden door een hoofd van gewestelijk bestuur, wil hij, belast zijnde met eene residentie der 3de klasse op Java, den moed hebben naar bevordering te trachten, om alzoo het bestuur over een belangrijker gewest te verkrijgen, — verbiedig ter overweging opgedragen aan Z. Exc. den heer Gouverneur-Generaal, zooals reeds ten deele bij rekwest aan zijn voorganger geschied was.

De resident moet niet een diensttijd achter zich hebben, waarin hij blijken gaf van de meest eenzijdige richting en de bewijzen niet geleverd zijn, dat hij in iedere betrekking te onbekwaam was om die naar behooren te vervullen, zoodat hij bij elke bevordering er doorgeslept moest worden met Lissian's en och toe maar's.

Hij moet niet steeds in de weer zijn om iemand te Batavia te hebben (hoe hooger geplaatst des te beter), die den Gouverneur-Generaal ten zijnen gunste weet te stemmen, waardoor het schrijven in de nieuwsbladen en de aanklachten bij den Procureur-Generaal gedaan, onschadelijk gemaakt worden.

Hij moet niet zijn een hoogst onzedelijk persoon, die door zijne, uit de laagste sujetten gekozen oppassers, onrust brengt in de kampongs en daaruit zeer jeugdige bewoonders tot zich trekt, terwijl aan anderen, wanneer zij niet aan zijne begeerten willen voldoen, verblijf ter hoofdplaats wordt onzegd.

Hij moet zich niet, om plasdankjes te behalen bij het Gouvernement, voortdurend mengen in de zaken van eene naburige landstreek, zoodat de bevolking eindelijk in verzet komt tegen haar wettigen heer, waarbij dan eenige duizende kampong-menschen gewapend naar de hoofdplaats komen, om gedane beloften verwezenlijkt te zien, en de gemeente dien ten gevolge dagen achtereen in de grootste angst verkeert.

Hij moet niet persoonlijk onbekend blijven met zijn gewest, zelden op inspectie gaan en zich niet enkel op zijn bureau bezig houden met de berekening van de voordeeeligste wijze om het 3/4 zijner inkomsten op rente uit te zetten.

Hij moet niet uitsluitend een Secretaris hebben om voor hem te werken en alles af te doen.

Hij moet de bepalingen en de instruktiën voor de hoofden van gewestelijk bestuur opvolgen, dus niet met Jonklangs voor en achter zijn rijtuig rijden, zijn gewest niet naar eigen goedvinden verlaten, de politiedienaren niet willekeurig in

civiele kleeding steken, om ze als huisjongens te doen dienen, en ze niet met of tegen hun wil boodschappen laten doen voor het huishouden.

Hij moet het prestige tegenover de inlandsche hoofden niet uit het oog doen verliezen, door o. a. op inlandsch nieuwjaar in de dalem de maandelijksche konferentie te houden en bij de uitbesteding der verpachtingen, van het Christen nieuwjaar niet de minste notitie te nemen; voorts zich niet, ter bezuiniging op de kosten van een of ander, in kostuum of met de distinktieve pajong vertoonen, den Regent nooit door inlanders of de distrikthoofden door Europeesche ambtenaren straffeloos op den publieken weg laten beleedigen en daarover ingekomen klachten niet ter zijde leggen.

Hij moet zijne erkende maitres niet in zijn rijtuig of in dat van den Regent laten rijden, haar geene vrije beschikking laten over politiedienaren, haar niet raadplegen bij de bevordering van inlandsche hoofden en haar in geen geval het roer van het inlandsch en Chineesch bestuur in handen geven.

Natuurlijk moet hij niet voortdurend met twee maten meten, de regeering niet op kosten jagen door gefavoreerde ambtenaren, die reeds kosteloos in een Gouvernements-gebouw wonen, eenige jaren lang eene maandelijksche indemniteit voor huishuur te laten genieten.

Hij moet niet behebt zijn met alle onzedigheden het Javanisme eigen, zonder de goede hoedanigheden te hebben aangenomen, niet voor elke onwaarheid, welke hij zegt, zijn woord van eer verpanden, geene belesofheid huichelen, waar het niet te pas komt, en nooit tweedracht bevorderen onder den schijn van welwillendheid, ten einde geen recepties te moeten geven.

Hij moet niet willekeurig beschikken over de gelden der politiekas, doch het allerminst voor het doel waarvoor ze gebruikt worden.

Hij kan de inlandsche hoofden niet met recht aanklagen den inlander te bezwaren, als hij hun niet tot voorbeeld strekt.

Hij moet bij voordrachten tot bevordering der inlandsche hoofden den Regent niet passeeren, dan wel met voorbijgaan der talrijke bakwame en oudere ambtenaren een zijner protégés door den Regent tot Demang laten voordragen of, in weervil van op goede gronden berustende tegenkanting van den Regent, zijn wil weten door te zetten, alles tot goedmaking van genotene partikuliere diensten.

Hij moet, naarmate het zijn belang medebrengt, zijne hoedanigheid als hulpofficier van Justitie niet verwarren met zijn ambt als Resident en omgekeerd, en daardoor bij voorkomende gevallen geen protégés helpen in zaken, die geheel van de kompetentie van den civielen rechter zijn.

Hij, die bij het leven van het bovenstaande, als met den vinger door velen aangewezen wordt, moet geen dag langer in functie blijven, zoo een haar zeggen.

Maar als ge dat van ons denkt,

Dan kent ge ons Indie niet.

Aldus gekoncipieerd op den 1sten April 1878.

Van Kramanger.

**GOVERNEMENTS-BESLUITEN, BENOEMINGEN,
ENZ.**

EXTRAKT uit het Register der Besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-
Indië.

BUITENZORG, den 15den April 1872, (No. 3.)

(Staatsblad no. 72.)

Gelezen, enz.:

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelyk: Met wijziging van het besluit van 17 Maart 1863, no. 11 (Staatsblad no. 31), te bepalen, dat het fort Coenradia te Koepang en de redoutes La Alapoepoe en Larentoeka (Timor en ondershoorigheden) voortaan gerekend zullen worden onder die versterkingen van den 4den rang, welke hoewel ontruimd en ontwapend, met de daar om bestaande of nog daar te stellen verboden kringen, door de zorgen der betrokken hoofden van gewestelyk bestuur steeds in zoodanigen staat behouden te worden gehouden, dat zij ten allen tijde, wederom naar eisch kunnen worden bezet en verdedigd.

Ten tweeden: Eas.

Abschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch-Indië:
De Algemeene Sekretaris,
VAN HARENCAESPËL.

Civil Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Europa, wegens ziekte, aan den notaris te Grissen (Soerabaja) L. C. Kruijff.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den aspirant ingenieur bij den Waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken A. Wolland.

Ontlagen:

Op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van recht op pensioen, de directeur van financiën A. Ruterjag.

Op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van recht op pensioen, de resident van Probolinggo-P. Th. Cooperus.

Op verzoek, eervol, als lid van de plaatselijke schoolcommissie te Djokdjakarta A. Th. Raaf, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Eervol, wegens vertrek, als buitengewoon subtituut-griffier, buiten bezwaar van den lande, bij den landraad te Bondowoso (Besceki), P. Zeijdel.

Ingetrokken:

Artikel I van het besluit van 3 Maart 1872, no. 51, waarbij de aan den civielen geneesheer J. J. Adriaans verleende admisie tot de uitoefening der genees- en heelkundige praktijk te Rembang is ingetrokken.

Benoemd:

Tot directeur van financiën, de eerste-gouvernements sekretaris H. J. Boel.

Tot leden in den raad van justitie te Soerabaja, de officier van justitie bij den raad van justitie te Amboina mr. G. A. Stam en de subtituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja mr. J. D. Peereboom Vullier.

Tot assistent-resident voor de politie der stad en voorsteden van Batavia, de ambtenaar op non-aktiviteit O. W. Swaving, laatstelyk assistent-resident van Temanggung, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot assistent-resident van Bawean (residentie Soerabaja), tevens vendomeester aldaar, de ambtenaar op non-aktiviteit J. C. W. R. Th. Band, laatstelyk sekretaris der residentie Batavia.

Tot assistent-resident van Anjer (Soetam), tevens vendomeester aldaar, de sekretaris der residentie Menado mr. P. A. Matthes.

Tot tijdelijk vervanger van den notaris L. C. Kruijff te Grissen (Soerabaja), gedurende de afwezigheid van dezen met verlof naar Europa, de kandidaat-notaris F. D. Mariouw.

Tot telegrafist der eerste klasse, de telegrafist der tweede klasse C. Spier.

Tot telegrafisten der tweede klasse, de telegrafisten der derde klasse M. W. L. C. Motta en H. Th. B. Handt.

Tot kommissie op het bureau van den assistent-resident van Buitenzorg (Batavia), de ambtenaar op non-aktiviteit H. A. van de Pol, laatstelyk kommissie op het bureau van den assistent-resident voor de politie te Padang (Sumatra's Westkust).

Weder benoemd:

Tot leden van de kamer van koophandel en nijverheid te Samarang, de aftredende leden D. Maarschalk, voorzitter van het comité van bestuur der Nederlandsch-Indische spoorwegmaatschappij en E. J. Erdmann.

Werkzaam gesteld:

Bij het departement van binnenlandsch bestuur, de ambtenaren voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië M. C. H. G. Coenen, Is. Collard, P. Folmer, M. T. J. A. Keus, J. A. van Rossem en K. F. van Swieten.

Bij het departement van financiën, de ambtenaar voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië W. Beijerinck.

Bij het departement van onderwijs, eredienst en nijverheid, de ambtenaar voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië P. H. Kennis.

Bij het departement der burgerlijke openbare werken, de ambtenaar voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië J. N. Labaar.

Bij de algemeene rekenkamer, de ambtenaren voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië C. H. M. le Roux en A. E. Smits.

Goedgekeurd:

Dat door den Landraad te Pekalongan

Is benoemd:

Tot buitengewoon subtituut-griffier bij die rechtbank, buiten bezwaar van den lande, jhr. mr. J. W. A. von Schmidt auf Altenstadt, ambtenaar ter beschikking van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

Dat door den Landraad te Buitenzorg

Is benoemd:

Tot buitengewoon subtituut-griffier bij die rechtbank, buiten bezwaar van den lande, A. G. Andrea, ambtenaar ter beschikking bij de landelijke inkomsten en kultures.

Departement van Oorlog.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie J. H. M. van Bronckhorst.

Ontlagen:

Eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, wegens volbrachten diensttijd, met behoud van recht op pensioen, de kapitein der infanterie J. T. F. Renaud.

Op verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, wegens lichamelijke ongeschiktheid, met behoud van recht op pensioen, de eerste luitenant der infanterie N. Kramer.

Benoemd:

Bij het wapen der Infanterie.

Tot kapiteins, de eerste luitenant J. H. M. van Bronckhorst E. R. P. van den Abeelen, P. J. Miltenburg en W. Helderman.

Tot eerste luitenant, de tweede luitenant J. van Schmid, W. M. Meijer, W. van Santenkolff, G. Vink, W. N. Poth, H. M. Haak en V. H. Götz.

Bij de militaire geneeskundige dienst.

Bevorderd:

Tot dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse, de dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse A. H. Kunze.

Tot dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse, de officier van gezondheid der eerste klasse M. A. de Vogel.

Bij de Militaire Administratie.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant-kwartiermeester, de tweede luitenant-kwartiermeester P. M. E. Soeters.

Overgeplaatst:

Als tweede luitenant-kwartiermeester, de tweede luitenant der infanterie D. H. Löbng.

Bij het wapen der artillerie.

Benoemd:

Tot magazijnmeester der derde klasse (tweede luitenant), de magazijnmeester der vierde klasse (adjutant-onderofficier) H. F. E. Muller.

Door den Kommandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië zijn:

Geplaatst:

Infanterie.

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en onderhoorigheden als adjutant, de eerste luitenant H. Wieringa, van het korps.

Overgeplaatst:

Gewestelijke en Plaatselijke Staf.

Als plaatselijk adjutant te Samarang, de eerste luitenant J. J. Spoelstra, van het 3de bataillon infanterie, zullende hij als zoodanig bij zijn wapen worden gevoerd à la suite.

Geneeskundige dienst.

Bij het groot-militair-hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der tweede klasse H. J. van der Weide, van de geneeskundige dienst van Celebes en onderhoorigheden.

Bij het groot-militair-hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der eerste klasse H. L. Benjamins en die der derde klasse L. Klaas, respectievelijk van het garnizoen te Tjilatjap en het groot-militair-hospitaal te Weltevreden.

Bij het garnizoen te Tjilatjap, de officier van gezondheid der tweede klasse J. J. Poelma, van het groot-militair-hospitaal te Weltevreden.

Bij de geneeskundige dienst van Celebes en onderhoorigheden, de officier van gezondheid der tweede klasse A. N. Erkelens, van het garnizoen te Tjilatjap.

Infanterie.

Bij het 8ste bataillon, de tweede luitenant J. T. van den Boom, van het 2de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de tweede luitenant L. D. M. van Son, van het garnizoens-bataillon van de Molukse eilanden.

Bij het 10de bataillon, de kapitein L. G. Diepenheim, van het 11de bataillon.

Bij het 11de bataillon, de kapitein J. J. W. E. Verstege, van het 10de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant C. A. E. Neeh, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de kapitein C. J. T. Raempol en de eerste luitenant H. Wetelaar, respectievelijk van het 17de en 16de bataillon.

Departement der Marine.

Werkzaam gesteld:

Bij het departement der marine, de ambtenaar voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië B. L. Repelius.

Door den Kommandant der Zeevagt en Chef van het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië.

Zijn overgeplaatst:

Aan boord Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*, de officier van gezondheid eerste klasse H. Evertse, van Zr. Ms. korvet *Prinses Amelia*, de officier van gezondheid tweede klasse B. Leon, van Zr. Ms. korvet *van Speijk*, de luitenant ter-zee tweede klasse E. Voetelink, van Zr. Ms. stoomschip *Marnix*, de luitenant ter-zee tweede klasse G. J. Eisscher, van Zr. Ms. stoomschip *Djambi*, de luitenant ter-zee tweede

klasse G. H. Thomassen à Threussint van der Hoop, van Zr. Ms. stoomschip *Maas en Waal*.

Aan boord Zr. Ms. korvet *Prinses Amelia*, de officier van gezondheid eerste klasse H. L. Koning, van Zr. Ms. stoomschip *Vice-Admiraal Koopman*, de luitenant ter-zee tweede klasse L. A. H. Lamie, van Zr. Ms. stoomschip *Oranje*, de luitenant ter-zee tweede klasse O. Kreet de Verjan, van Zr. Ms. stoomschip *Sarinasse*, de luitenant ter-zee tweede klasse A. G. J. Jacson van Plettenberg, van Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*.

Aan boord Zr. Ms. korvet *van Speijk*, de officier van gezondheid eerste klasse J. Lamie, van Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Djambi*, de luitenant ter-zee tweede klasse C. J. Damme, van Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Curacao*, de officier van gezondheid tweede klasse P. C. Buijse, van Zr. Ms. stoomschip *Marnix*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Marnix*, de luitenant ter-zee tweede klasse C. H. de Goeje en de officier van gezondheid tweede klasse J. van Lith Harrabomé, van Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Vice-Admiraal Koopman*, de officier van gezondheid derde klasse J. Bekker, van Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, de luitenant ter-zee tweede klasse D. E. F. van de Rivière en W. J. Derx, van Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Maas en Waal*, de luitenant ter-zee tweede klasse M. J. P. Westraer, van Zr. Ms. stoomschip *Djambi*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Sarinasse*, de luitenant ter-zee tweede klasse S. T. Luid, van Zr. Ms. fregat *Prins Alexander der Nederlanden*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Oranje*, de adelborst eerste klasse J. A. P. van Dorth, van Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*.

Aan boord Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, de adelborst eerste klasse J. F. N. van Oosterzee, van Zr. Ms. stoomschip *Marnix*.

Is vergunning verleend:

Om te repatriëren, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid eerste klasse W. Ruisch.

Batavia.

13 April 1878.

Het hoofdgentschap van de Nederlandsch-Indische Handelsbank deelt mede, dat de eerstvolgende veiling van ± 8000 pikols Billiton-tin zal gehouden worden op Maandag, 3 Juni g. k.

Ten aanzien van hetgeen onze korrespondent te Singapore had gemeld omtrent het opspreken van valsche biljetten van de Javasehe bank aldaar, zeggen de lokale bladen thans dat zij 38 in getal en tot een bedrag van 2,300 gulden zijn uitgegeven, maar zeer slecht uitgevoerd waren, blijkbaar gesteendrukt; zelfs was de spelling in sommigen onjuist. De betrokken persoon is gearresteerd, maar kan als ingezetene van Singapore niet vervolgd worden, zoolang de Bank daartoe geen gemachtigde naar Singapore heeft gezonden.

De *Straits Times* bevat een brief, waarin medegedeeld wordt dat, toen twee personen te Singapore onlangs een tochtje deden om te jagen en kruiden of steenen te verzamelen, door hen een plaats op dat eiland ontdekt is, waar een goudader in kwartsteen in N. W. richting naar Goenong Poelai loopt. Eene vluchtige opname van zoen hebben doen zien, dat daar 250,000 tonnen kwartz aanwezig zijn, hetgeen verbrijzeld 15 onsen goud per ton oplevert. Zelfs op 19 onsen berekend, is het rendement 2 1/2 per ton, waarvan 50 pct. afgaat wegens de kosten van verwerking. Zij heb-

ben het terrein voor 999 jaren in erfpacht gevraagd en het prospectus tot oprichting van eene maatschappij tot goud-deling zal in de aanstaande week verschijnen.

Bij ordonnancie, voorkomende in de *Jav. Cour.*, is goedgevonden, te verklaren: dat deposito-bewijzen van het hoofd-agentschap te Batavia van de N. I. handelsbank kunnen worden aangenomen als borgtocht voor lands-komptabelen.

De *Jav. Cour.* bevat het besluit, waarbij regelen voor het afnemen van het examen, bedoeld bij art. 6 van Staatsblad 1864, No. 194, worden vastgesteld; de categorieën worden vermeld van personen, die van bedoeld examen zijn vrijgesteld en eindelijk het reglement voor de eind-examens der Hoogere burgerscholen, met vijfjarigen cursus in N. I. wordt gearresteerd.

De commissie tot het inzamelen in Nederlandsch-Indië van bijdragen voor het oprichten in Nederland van een monument tot nagedachtenis van de gesneevelden in de Citadel van Antwerpen in 1832 betuigt haren dank aan de verschillende autoriteiten, personen, enz. voor de verleende krachtdadige medewerking tot het inzamelen en overmaken van gelden voor het bovengenoemde doel, zoodaende voor de ruime bijdrage van f 1726,92⁵, voor welk bedrag wissels zijn genomen bij de N. H. M.

15 April 1872.

De heer H. J. Bool, 1ste gouvernements-sekretaris, is ter vervanging van den heer Ratering, benoemd tot Directeur van Financien.

Met de Fransche mail vertrok gister morgen de heer O. van Rees. Hij werd uitgeleid door zijne voormalige ambtgenooten in den Raad van Indië, de generals Kroesen en Verspijck, den vice-admiraal Uhlenbeck, den president van het Hooggerechtshof en andere autoriteiten.

De naam van den heer van Rees zal, wat zijn jongste verblijf op Java betreft, aan de hervorming van de Preanger-regentschappen verbonden blijven.

Men schrijft ons van Tjilatjap:

Op den 5den April is alhier binnengevallen het Hamburger Barkschip *Francis*, gezagvoerder Körtling, hebbende op 18° Z. Br. een hevige orkaan doorgestaan, waarin het schip geheel op zijde lag en men genoodzaakt is geweest de masten te kappen. Verder verloor het de booten, kombais, enz. benevens een gedeelte van de verschaning; het schip zal, naar men verneemt, naar Batavia gesleept worden, om aldaar te worden voorzien van andere masten, booten, enz. ten einde zijne reis te kunnen vervolgen.

Ben der scheepsjongens van het schip *Francis* had den 5den het ongeluk overboord te vallen en, niettegenstaande een andere scheepsjongen hem oomiddelgk nasprong en deze met levensgevaar werd gered, te verdrinken; zijn lijk is nog niet terug gevonden en zal waarschijnlijk eene prooi geworden zijn van de op de reede aanwezige haaien."

16 April 1872.

Het stoomschip *Prins van Oranje*, gez. Braat, van de Maatschappij *Nederland*, is heden morgen naar Soerabaja vertrokken.

17 April 1872.

Naar wij vernemen, is het verzoek van Varkevisser om gratie van de doodstraf te verkrijgen, door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal gewezen van de hand.

De executie moet plaats hebben drie dagen nadat het besluit

van den Landvoogd den veroordeelde is aangezegd, dus waarschijnlijk Maandag a.s.

Gisteren middag boden de gezamenlijke ambtenaren bij de Algemeene Sekretarie, bij monde van den heer Stortembeker, aan den afgetreden 1sten gouvernements-sekretaris, den tot Directeur van financien benoemden heer Bool, een kostbaar gescheuk aan, bestaande in een sierlijk piëce de milien, als zandeken en waardeering van ambtgenooten en ondergeschikten tijdens -hij in verschillende rangen bij de sekretaria werkzaam was.

De 2de aflevering van deel XII, nieuwe serie (deel XVII) van het *Tijdschrift voor Landbouw en Nijverheid*, uitgegeven door de Nederlandsch-Indische Maatschappij van Landbouw en Nijverheid, bevat het volgende:

De kamferboom op Sumatra; Nota's over het op stomp kappen van oude koffie-boomen, door D. Ples; Rapport der commissie belast met een onderzoek omtrent het in de Regentschappen Grisseo, Sidajon en Lamongan werkende stelsel van irrigatie door middel van wadoeks en de wensche-lijkheid om dat stelsel in de afdeling Grobogan toe te passen; Verslag van de Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, over het 18e Maatschappelijk jaar, van 10 Januari—ult. December 1871; Notulen der vergaderingen van de Direktie der Maatschappij van Nijverheid en Landbouw.

De *Jav. Cour.* bevat eene nadere opgave van den uitleg van in 1872 gehouden uitbestedingen van uitvoering of levering van materialen, ten behoeve van dertien militaire werken. De uitbestedingen *mislukten allen*.

Door de Regeering is machtiging verleend om na voltooiing der toegestane boringen te Samarang van vier artesische putten, alwaar nog een artesische put te boren in dat gedeelte der stad, dat bekend is onder den naam van kampong Krangan.

(*Jav. Cour.*)

Samarang, 9 April. Rechtszaken. Heden was nog bij den Raad van Justitie alhier in behandeling de zaak van zeker ambtenaar bij het Boschwezen, beschuldigd van omkoopning en knevelarij gepleegd tegen de Inlandsche bevolking. In deze zaak zijn een-en vijftig getuigen gedagvaard waarvan negen-en-dertig Javanen à charge en een twaalf-tal Europeanen à décharge. De behandeling dezer zaak die reeds den 4den April voor den Raad van Justitie is gebracht, zal nog eenigen tijd duren; een der getuigen toch werd onder anderen eerst gisteren, per telegram uit Soerabaja alhier ontboden om zijne verklaring af te leggen.

Rechtszaken. Wij vernemen dat in de eerste helft van Mei alhier voor den Raad van Justitie zal worden behandeld de zaak van den agent bij de Weeskamer te P., als beschuldigd van verduistering van gelden, — men noemt het bedrag van f 40,000.— behoorende tot nalatenschappen onder berasting der Weeskamer, hem in zijne hoedanigheid van agent toevertrouwd. —

(*Loc.*)

Samarang, 10 April. Een tekort. Bij gelegenheid eener inspectie word onlangs in de kas van het Weeshuis der Protestantsche Gemeente te Samarang een tekort van ruim f 3500 ontdekt. De directieleden hebben daarop op voorstel van een hunner, den Hr. Kloesmeijer, besloten om uit eigen fondsen dat tekort aan te vullen, daar het tekort bij een voldoende controle niet had kunnen ontstaan. Dat is sedert geschied. Ook is de controle verscherpt. Zonder iemand tekort te doen, gelooven wij intusschen dat er, voor het Weeshuis geen zuivere toestand denkbaar is, zoolang de

Hoofdonderwijzer tevens met de administratie der Inrichting is belast. De betrekkingen van Regent en Onderwijzer dienen gescheiden te worden. (Loc.)

Samarang, 13 April. *Bandjir*. Gister nacht, omstreeks twee uur, trad het water der rivier voor de zoo en zooveelste maal wederom buiten hare oevers en overstroemde Samarang. Van de laag gelogen gedeelten der stad, van het Maleische en Chinese kamp, en de kampongs willen wij niet eens spreken; het is voldoende, zoo wij mededeelen dat het water over de Randoesarie- en Boeloe brug stroomde.

Van bandjirs gesproken, het is opmerkelijk de verklaring van eenige zeer oude menschen te vernemen. Eertijds, zoo verklaren zij, had men op Samarang niet zoo dikwijls van de bandjirs te lijden. Kwam er een opzetten, dan werd het ook betoel betoel bandjir en dan kon men met prauwtjes over de straten varen, maar kleine bandjirs, zooals wij die in dit jaar reeds meer dan tien achtereenvolgende malen hadden, daarvan had men geen last. Die oudjes schreven dat toe aan het volgende. Eertijds bestond er een breede sloot; die op de hoogte van het kantoor van de Internationale Crediet- en Handelsvereniging anying; haar loop nam langs de oude Societeit, Kazerne en Tawang en zich op de hoogte van het Jaagpad in de rivier uitstortte. Daardoor had men een stroom die belette, dat de Tawang rivier — zoo werd ze eertijds genoemd — vermodderde. Een hoofd-ingenieur echter, die Samarang van bandjirs wilde bevrijden, liet een nieuwe sloot, Slikko, graven die de Tawang rivier met de Samarang rivier op de hoogte van het Havenkantoor verbond, en dempte het gedeelte tusschen het Jaagpad en Tawang. De rivier stroomde daarop ter hoogte van de Int. Cred.- en Hand. vereniging in de sloot, de laatste kon haar water niet loozen, omdat de rivier insgelijks in de sloot stroomde die gegraven was voor het Havenkantoor. Zoo ontstond vermoddering en ten langen leste opstopping van de geheele sloot, waardoor zij geheel onbevaarbaar werd en haar naam van Tawang-rivier in dien van Tawang-modderbank moest veranderen.

Gevangeniswezen. Het schijnt dat wij ons in de kwalificatie vergist hebben van hem die Donderdag in de gevangenis heeft gepoogd oproer te maken. Heden ontvangen wij daaromtrent van iemand die het wel weten kan de navolgende terechtwijzing.

De in uw nummer van gisteren bedoelde oproermaker v. d. H. is geen ex marine officier maar ex-scheepklerk, later hofmeester ter koopvaardij en daarna cavallerist brigadier, fourier en tot cavallerist gedegradeerd, als zoodanig gegaagd en in zijn burgerschap tot vijf jaren tuchthuisstraf veroordeeld wegens het plegen van falsiteit in geschrifte.

Rechtsaken. Gisteren is de terechtzitting van den ambtenaar bij het Boschwezen, die aangeklaagd is wegens omkoopning en knevelarij van de Inlandsche bevolking, afgelopen. Het O. M. eischte drie jaren tuchthuisstraf en ontzetting van eenige rechten en bevoegdheden, vermeld bij art. 20 Wetboek van Strafrecht voor Europeanen. De uitspraak zal op a. s. Donderdag plaats hebben.

Geneeskundige dienst. Het voornemen, dat de Regeering werd toegeschreven, om aan de officieren van Gezondheid elk ander verlof, dan voor ziekte, te weigeren is, gelukkig onuitgevoerd gebleven.

Militaria. Niet alleen door elk militair maar ook door zeer vele burgers zal met leedwezen worden vernomen dat de Generaal-Majoor D. L. de Brabant een verzoek om ont-

slag heeft ingediend. De Generaal-Majoor N. H. W. S. Whitton thans nog met verlof, wordt spoedig te Batavia verwacht, waar hij in de plaats van zijn collega G. M. Verspijck zal komen; de laatste zal den Generaal-Majoor de Brabant vervangen. (Loc.)

Samarang, 9 April. Rijsttoogst. Met veel genoegen vernemen wij, dat de padi-oogst in het Solosche, vooral het Padjangsche en het Klattensche, zich over het algemeen zeer gunstig laat aanzien.

Langs den spoorweg naar Klatten rijdende, zou men dit echter niet zeggen, daar niet men juist met het beste gedeelte van den te veld staanden pogst. Over het algemeen staat het gewas echter zeer gunstig.

In Banjoemas moet het er in sommige streken zoo erg uitzien tengevolge van het tegenwoordige wanbestuur, dat er, hoewel de rijstprijzen niet hoog, voelbaar laag zijn, een bepaalde hongersnood heerscht, omdat de bevolking geen geld bezit om rijst te koopen, en zich dus met bladen en wortels uit de bosschen voedt.

't Bestuur schijnt zelfs thans nog niet wakker te worden, in stede van, zooals bijvoorbeeld hier in het Demakene, onmiddellijk op eigen verantwoordelijkheid eenige flinke werken te doen uitvoeren of iets dergelijks, waardoor de bevolking in staat wordt gesteld om geld te verdienen, ziet het in rustige rust den toestand aan, en weet, na eerst door zijne inertie oorzaak te zijn geweest van den ellendigen toestand, thans nog niet eens middelen te beramen om de vreeselijke gevolgen van die inertie te keeren, althans te temperen! Wanneer zal men daar toch eens een bestuur krijgen dat weet te handelen?

Omtrent de veelbesproken benteng, of liever gezegd kraton, deelt men ons mede dat dit gebouw, slechts op 5 palen afstand van de hoofdplaats en op ééne paal van de woonplaats van een mantri-politie gelegen, was vervaardigd uit van andere plaatsen klandestien aangevoerd djatiehoat van niet geringe afmetingen; dat die woning voor den toekomstigen vorst de duidelijke sporen droeg van met zorg te zijn afgewerkt en voor een hoog personage te zijn bestemd, kennelijk aan het gecheveerde nijwerk en dergelijken; dat evenwel noch het bestuur te hoofdplaats, noch die zoo nabij wonende mantri-politie iets van dezen klandestien bouw-aanvoer afwisten, en dat, toen eindelijk ter elfder ure en na het Pekalongansche opstootje dit een en ander bekend werd, noch de nalstige (of medeplichtige?) mantri-politie noch de regent of eenig ander inlandsch ambtenaar eenige ontvreemdingsbetuiging ontving. Er wordt ons bij deze berichten niet gemeld dat het prestige van ons bestuur, door die providencieele blindheid en toegeeflijkheid in kracht of omvang is toegenomen. Dit laat zich echter wel gissen. (Sam. Cour.)

Samarang, 11 April. Verkoop suikerfabrieken. Uit goede bron wordt ons medegedeeld dat de drie bekende kendalsche suikerfabrieken Tijpiering, Poegos en Gemoe dezer dagen door de vorige eigenaars, de H.H. v. d. Broek, zijn teruggekocht van de Faktori der N. H. M. voor de som van 1½ miljoen gulden.

Samarang, 13 April. Verbeurd verklaarde koopmansgoederen. Het wezenlijk niet onbeduidende partijtje cambricks, ten vorige jare aan den boom in beslag genomen en bij vonnis van het hooggerechtshof verbeurd verklaard, ondanks de wanhopigste pogingen van den importeur om dit te beletten, werd eindelijk definitief beden ochtend voor den bijzonder laagsten prijs van f 5031 verkocht. Die verkoop zou reeds een paar maanden geleden hebben plaats gehad, maar werd toen, op telegrafisch bevel van den pro-

kureur-generaal, gelijk onze lezers zich zullen herinneren, op den morgen zelf van den geannonceerden verkoop, geschorst.

De goederen werden heden, indien wij wel zijn ingelicht, tot dien zeer hoogen prijs voor rekening van den gekalangeerden importeur zelf gekocht.

Men beweert, dat dit in verband staan zou met plannen om zich tot de tweede kamer te wenden.

Alles is mogelijk en dus ook dit. En 't zou voorzeker een goed gekozen oogenblik zijn, nu juist de bekende Jasper zijne hem zoo ergerende ondervinding op het punt van smokkelen, aan den minister meedeelde. (Soer. Cour.)

Soerabaja, 9 April. Nota van in 'slands algemeene pakhuizen alhier ontvangen en afgeleverde Producten, tot en met ultimo Maart 1872.

Ontvangen Producten, als:

Suiker Oogst 1871	318,681. picols.
Koffie id. id.	33,561. "
Tin	25,098. "

Afgeleverde Producten, als:

Suiker Oogst 1871	307,653. picols.
Koffie id. id.	27,157. "
Tin	13,100. "

(Soer. Cour.)

ALGEMEEN OVERZICHT.

De meer belangrijke mutatie onder het besturend personeel, die eene dringende behoefte is, heeft een aanvang genomen.

De heer Ruterjng, directeur van finantien, die reeds sedert lang zijn ontslag had verzocht, is vervangen door den heer H. J. Bool, eerste gouvernements-sekretaris. Thans zou ook aan de direktieuren de verhoogde bezoldiging van f 2,000 's maands toegelegd zijn.

De heer Couperus, resident van Probolinggo, heeft, op verzoek, eervol ontslag verkregen.

Men noemt nog onderscheidene residenten, aan wie de raad is gegeven dergelijk verzoek in te dienen.

De heer O. van Rees en de heer van der Palm, laatstelijk resident van Bantam, zijn per Fransche mail vertrokken.

De tegenwoordige directeur van binnenlandsch bestuur schijnt het steels toegegaan te zijn om sekretarissen van residentien tot assistent-residenten te bevorderen. Dit had in den laatsten tijd meermalen plaats. Wil men goede bestuurders vormen, dan zou het nu ook wenschelijk zijn controleurs op Java op hunne beurt gedurende een jaar of twee jaren met het sekretariaat van residentien te belasten, opdat zij ook in een administratieve betrekking de noodige kennis opdoen.

De heer O. W. Swaving, laatst ass.-resident van Temanggoeng, onlangs van verlof teruggekeerd, is tot ass.-resident van politie alhier benoemd.

De Samarangsche bladen gewagen van een tekort ten bedrage van f 3500 in de kas van het weeshuis der Protestantsche gemeente. De leden der direktie hebben uit eigen middelen het deficit gedekt. Een hunner, de heer Kloesmeijer, heeft als lid der direktie zijn ontslag gevraagd.

Volgens de Samarangsche Courant zijn de suikerfabrieken Tjipiering, Poegoe en Gemoe, laatstelijk toebehoord hebbende aan de Faktorij der Nederlandsche Handelsmaatschappij, weder het eigendom geworden der heeren Van den Broek. Als koopprijs wordt genoemd f 1,500,000.

De Locomotief twijfelt aan het bestaan der 4000 bouws, welke in de afdeeling Demak voor de rijstteelt zouden gewonnen zijn.

Er is sprake van, dat te Samarang, op het terrein ten oosten van het nieuwe havenkanaal, eene staande of havenbatterij gebouwd zal worden.

De voormalige fabriek Oenarang zal als petroleum-pakhuis worden ingericht.

Den 7 Mei a.s. zal weder eene inschrijving voor een half miljoen gouvernementswissels plaats hebben.

Het stoomschip *Prins van Oranje* is den 16 dezer naar Soerabaja vertrokken en neemt de terugreis naar Nederland den 8 Mei aan.

In den nacht van 12 op 13 dezer is de stad Samarang, als afscheid van de westmoesson, nogmaals door een hunderdjarige bezocht.

Een aantal assuradeurs, kooplieden, enz. te Samarang hebben den resident bij rekest verzocht de brandweer aldaar beter te organiseeren.

Naar men verneemt, heeft de generaal-majoor de Brabant zijn eervol ontslag aangevraagd.

Het verzoek om gratie van den ter dood veroordeelde Varkevisser is afgewezen.

De Singapsorsche bladen spreken van het ontdekken van een goudveld aldaar.

Trouw-, Geboorte- en Doodberichten.

Gehuwd:

- 6 April. P. P. H. van Ham met A. Grouw, Soerabaja.
8 " C. Meelhuysen met Johanna Willem, Soerabaja.
10 " O. I. van Haastert met A. M. van Dillen, wed. Brouerius van Nidek, Soerabaja.

Bevallen:

- 22 Maart. De echtg. van P. van Hartrop, jr. [Z], Makassar.
29 " A. M. C. van Rijn, geb. Kragg, [D], Makassar.
3 April. L. H. Z. van Lokhorst, geb. de Rooij, [D], Makassar.
6 " M. Hs. Numans, geb. van Dentsch, [D], Modjokerto.
7 " C. F. van Maanen, geb. Tissot, [Z], Klatten.
10 " A. L. R. de Jager, geb. Croese, [Z], Samarang.
" M. Wiedenhof, geb. Worthington, [Z], Soerabaja.
12 " Mevrouw van Raalten, geb. Cabri, [D], Rembang.
" A. V. van Ligten, geb. Cooper, [Z], Soerabaja.
15 " H. G. Schultz, geb. Rejamiss, [D], Batavia.
" W. de Hoog, geb. Diepenhorst, [Z], Batavia.
" S. E. van Rooijen, geb. Thomas, [Z], Batavia.
16 " C. W. Eschbach, geb. Zeijdel, [D], Batavia.

Overleden:

- 15 Maart. J. A. J. Voll, [56 j], Matassar.
30 " F. W. Rinkhuysen, geb. Versluys, [35 j], Soerabaja.
7 April. J. W. Jacobs, Serang.

Aangekomen en Vertrokken Personen.

Van Singapore, Riouw en Muntok, met het stooms. *Koningin Sophia*, de heer Joij, Westerman, Koch, Aristide, Haikensheld, jufv. Watt en Z. M. troepen.

Naar Singapore, met het stooms. *Nees*, Raad v. Indie van Rees, de heeren Peter, van Maanen en dochter, van der Palm, Raighart, van Son, echtg. en dochter, Grashoff en echtg., Park en dochter, Pailleret Hooglandt, Heijliger, echtg. en kind, van Goens, echtg. en kind, van Stigt en zoon, van der Zwaan, Revis, van Someren, van Gennep, van Vianen, echtg. en dochter, en Mevr. Mazenod, de heeren Dick, Jackson en graaf de Gelves.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Noord I*, gez. van Schelven, Dr. Ruisch, de heeren Froideville, echtg. en 4 kinderen, Briët en fam., Wed. Hanegraat en kinderen, 20 gepasporteerde en 20 ontslagen veroordeelde militairen.

PRIJS-COURANT der NED.-IND. EFFECTEN te Batavia op 17 April 1872.

	Maastr. Kap.	Per aandeel.	GESTORT.	RESERVE-FONDS.	Dividend aante boekjaar	NOTERING.	AANMERKINGEN.
Javische Bank.....	f 6.000.000	f 500	Volgtoornveerd.	f 2096.32 op ult. Maart 1871.	7 1/2	100 pCt	Afgedaan.
Ned.-Indische Handelsbank.....	f 6.000.000	f 250	Id.	f 2047.16 " Dec. 1870.	3 1/2	75 "	Te plaatsen.
Hollandsche Bank.....	f 7.071.500	f 250	50 %	Nihil.	f 2 p. a	pari	Afgedaan en te plaatsen
Ned.-Ind. Receptie Maatsch.	f 1.000.000	f 1000	Volgtoornveerd.	f 3000 of 3 %	Nihil.	105 & 110 pCt.	Afgedaan ex dividend 1871
Ind.-Waarborg-Maatschappij.....	f 321.000	f 100	Id.	Nihil.	Nihil.	Geene aflossingen.
Bataviaasch Vrouwenveer.....	f 400.000	f 800	Id.	f 40.000 of 12 1/2 %	10 pCt	155 & 160 pCt.	Afgedaan.
" Tjouwveer.....	f 300.000	f 1000	Id.	Nihil.	Nihil.	95 "	Te plaatsen.
Samarangsche Vrouwenveer.....	f 100.000	f 1000	Id.	f 2102.07 p. m. 7/8 "	Geene aflossingen.
Nieuw Samar.....	f 800.000	f 1000	Id.	part.	Laatste aflossing.
Soerab. Vrouwen Maatschappij.....	f 100.000	f 1000	Volgtoornveerd.	f 32000	10 pCt	Zonder aflossing.
Oost-Ind. Zee- en Br. Ass. Maatsch.	f 4.000.000	f 1000	20 %	f 12000 of 2 %	3 1/2	70 pCt.	Laatste aflossing.
Batav.	f 2.100.000	f 500	10 "	f 51500. 27	5	125 "	Afgedaan.
Ned.-Ind.	f 2.550.000	f 500	10 "	f 22000 of 100 % op ult. Junij 1871	36	110 "	Id.
De N.-Ind.	f 2.150.000	f 500	10 "	f 10000 p. m. 4 1/2 % id.	21	145 & 150 "	Id.
Nederlandsche Lloyd.....	f 4.000.000	f 4000	10 "	Nihil.	Nihil.	40 & 45	Geene aflossingen.
Jav. Zee- en Brand-Ass. Maatsch.	f 2.000.000	f 1000	10 "	f 1000 of 1 %	4 pCt.	75	Afgedaan ex dividend 1871.
Kel.	f 1.000.000	f 500	10 "	f 24000 " 8 "	4	75	Afgedaan inclusief divid.
De Kol. Z.	f 2.000.000	f 500	10 "	f 1000 " 1 "	4	75	ex dividend 1871.
Zee- en Br.-Ass.-Mg. Goederlijst.	f 2.400.000	f 500	10 "	f 6000 " 2 1/2 "	4	65	Geene aflossingen.
Sam. Zee- en Brand-Ass. Maatsch.	f 2.000.000	f 500	10 "	f 10000 " 10 "	24	125	Id.
Brand-Verr. Maatsch. Mercurius.	f 2.000.000	f 500	10 "	f 10000 " 12 1/2 "	16	110 & 115	Te plaatsen.
Brandworb.-Maatsch. Ned.-Indie.	f 100.000	f 500	10 "	f 21104.47 " 50 "	37	145	Laatste aflossing
Brand-Assur.-Maatsch. Insulinde.	f 1.000.000	f 500	10 "	Nihil.	Nihil.	pari.	Afgedaan.
" Goetloek.	f 500.000	f 1000	10 "	f 1000 of 2 % p. m. 10 "	14 1/2	Id.
Ned.-Ind. Lev. en Lijf. Maatsch.	f 100.000	f 400	40 "	f 51251. " p. m. 27 "	7 1/2	125 pCt	Id.
" Stoomvaart.....	f 245.000	f 240	75 "	7	95 & 100 "	Zonder aflossingen.
Omsnitgegeven.....	f 26.980
Totaal.....	f 800.000
Jav. Stoomveer-Maatschappij.....	f 200.000	f 1000	Volg toornveerd.	Nihil.	8 pCt	Zonder aflossingen.
Batav. Tramway-Maatschappij.....	f 800.000	f 1000	Id.	Nihil.	4 pCt.	Te plaatsen

C. VRIESENDORP.

A. J. DE BORDES.

Makelaars.

Straat Sunda doorgezeld.

DATUM	VLAG	NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER	VAN	DATUM	NAAR
April..... 9	Spaansch	Altagracia	Onalida	Macao	14 Maart	Havana
..... 10	Amerikaansch.	Cashmere	Norlor	New-York	27 Dec	Singapoe
.....	Engelsch	Wermoch	Selam	Londen	10 Januari
.....	Black Haw	Black	Singapore	14 Februari	Fremantle
..... 11	Nederlandsch	Maria Elisabeth	Sojbert	Cocos Eiland	11 Maart	Batavia
.....	Amerikaansch	C. C. Leery	Baker	New-York	21 Januari	Hongkong
.....	Mono Castle	Jewell	5	Batavia
.....	Engelsch	Felt	Ernie	Sunderland	16 December	Singapoe
.....	Leucadia	Mearos	Londen	20 Januari	Singapoe
.....	Flourina	Hosston	Shields	11 December	Singapoe
..... 12	Niele	Walker	Fremantle	23 Maart
.....	Ocean Mail	Whisen	Cardif	10 Februari	Hongkong
.....	Staines	Comben	Hongkong	23 Maart
.....	Fransch	Anlaria	Nelle	Macao	11	Callao
.....	Peruviaan	Annita	de Glegore	17
.....	Engelsch	Anne Mein	Hutton	Glasgow	11 December	Hongkong
.....	Lucayna	de Me. Kellan	NewCastle	16 Februari	Singapoe
..... 13	Spaansch	Rosa del Furia	Macao	28 Maart	Havana
..... 14	Engelsch	Cisey	Spencer	Poochow	23	New-York
.....	Brerch Bury Old	Jarvan	Hongkong	14	Londen
.....	Spaansch	Carolina	Paragon	Cebu	31 December	Manilla
..... 15	Engelsch	Wary	Devos	Soerabaya	9 April	Falmouth

Aangekomen Schepen te Batavia.

DATUM	VLAG	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER	VAN	DATUM	AGENTEN
April..... 13	Nederlandsch	stoomsch.	Prins Hendrik der Nederlanden	Meijer	Bilboa	11 April	J. Deendels & Co
..... 14	schip	Maria Elisabeth	Sojbert	Cocos Eiland	21 Maart	van Slooten Morgan & Co.
..... 17	Amerikaansch	Morro Castle	Zewort	New-York	1 Januari
.....	Nederlandsch	Vice Amira. Japj	Amskoken	Soerabaya	8 April	J. P. van Leeuwen & Co

Vertrokken Schepen van Batavia.

DATUM	VLAG	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER	NAAR
April..... 14	Fransch	stoomsch.	Neva	Marmarino	Singapoe
..... 15	Nederlandsch	schip	Soerah I.	van Schelven	Nederlnd
..... 14	stoomsch.	Prins van Oranje	Brant	Soerabaya
.....	Fransch	Stella Maris	Aillet
..... 17	Siam	Kim Soen Hoat	Chia Loah	Siam
.....	Kim Soen Hong	Hok Peng
.....	Gouvernement.	stoomsch.	Java	Meijer	Korstellende en de N.W.